

Pavăza Credenței

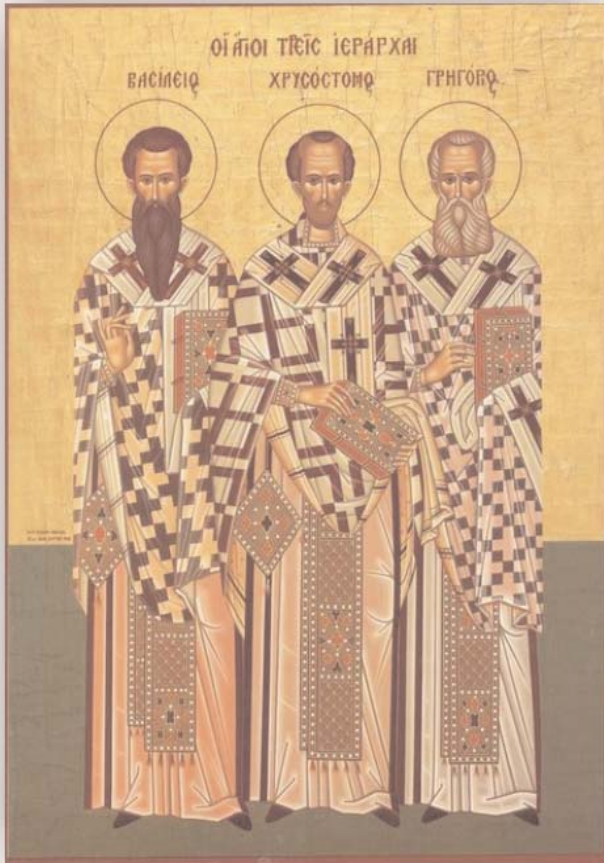
✱ 12 pagini

Periodic de informare și educație creștin-ortodoxă editat
de Cercul Pastoral „Valea Topologului“

✱ nr. 6 ✱ ianuarie 2005

Apare cu binecuvântarea **P.S. Gherasim**, episcop al Râmnicului și
P.S. Calinic, episcop al Argeșului și Muscelului

Sfinții Trei Ierarhi - cele trei vârfuri ale Bisericii Ortodoxe

Pe 30 ianuarie, creștinătatea cinstește pe Sfinții Trei Ierarhi: Sf. Vasile cel Mare (+379), Sf. Grigorie de Nazianz sau Teologul (+389) și Sf. Ioan Hrisostom sau Ioan Gură de Aur (+407).

Contemporani, după cum arată datele trecerii lor întru Domnul, prieteni și colegi de studii, Sf. Trei Ierarhi sunt cele trei vârfuri ale Bisericii Ortodoxe care au întrecut cu înălțimea lor pe mulți și, ca niște apostoli, au strălucit, de îndată, în lume, după acea lungă perioadă cumplită a persecuțiilor care a durat aproape 300 de ani.

pagina 3

Din cuprins

»» Botezul Domnului

Epifania - Arătarea Domnului

pagina 2

»» *Oameni buni, fie-vă milă de sănătatea voastră ! Vă sinucideți lent! Nu mai ardeți banii, ci cheltuiți-i făcând milostenie, ca să scăpați de fumul și de focul iadului!*

O patimă ucigătoare: FUMATUL

paginile 4-5

»» Idoli sau icoane sfinte?

Cultul icoanelor în Ortodoxie

paginile 6-8

»» Comuna Milcoiu

Istoria locurilor

paginile 9-10

»» Patericul mirenilor

Tinerii și televizorul
Bârfa în biserică

pagina 11

BOTEZUL DOMNULUI

■ Pr. Octavian DUMINICĂ

Au trecut mai bine de 2000 de ani de când Iisus Hristos, Mântuitorul lumii, a viețuit printre oameni. Cu toată această distanță, sărbătorile închinatelor amintirii evenimentelor de seamă din timpul când a trait printre oameni sunt mereu proaspete, întăritoare și înnoitoare de suflet. Una dintre aceste sărbători este Botezul Domnului sau Boboteaza, prăznuită de Biserica Ortodoxă în fiecare an la 6 Ianuarie.

În perioada primară a Bisericii, această sărbătoare se prăznuia odată cu Nașterea Domnului și se numea Epifania sau arătarea Domnului. Din secolul al IV-lea, Nașterea Domnului s-a prăznuț la 25 Decembrie, iar Botezul la 6 Ianuarie. Când vorbim despre Botezul Domnului, vorbim și despre prima Teofanie din Noul Testament, adică prima descoperire a celor trei persoane ale Sfintei Treimi: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. **Dumnezeu Tatăl** mărturisește: „Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care am binevoit”; **Fiul** se botează, iar **Sfântul Duh** se pogoară peste Domnul în chip de porumbel (Matei 3, 15-27). În viața Domnului sunt două arătări: una pământească, la botez, și alta cerească, la judecata din urmă (Matei 25, 31). Pe vremea arhierilor Ana și Caiafa un mare profet s-a arătat în părțile Iordanului, Sfântul Ioan Botezătorul, fiul lui Zaharia și al Elisabetei. El practica botezul pocăinței, chema la curățenie sufletească, cerând tuturor să devină virtuoși, drepți și cinstiți, să facă fapte vrednice de îndreptare. Botezul său nu avea, însă, puterea să ierte păcatele, să le șteargă și să sfințească viața pentru că nu avea harul Duhului Sfânt pe care-l dă numai botezul creștin. De aceea Sfântul Ioan mărturisește: „Eu vă botez cu apă, dar după mine vine Cel ce vă va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc” (Matei 3, 11).

Cu ce fel de botez s-a botezat Mântuitorul? Cu botez creștin? Nu, pentru că în El n-a fost urmă de păcat (Ioan 8, 46). El a primit formal botezul lui Ioan, dar și aceasta nu pentru că ar fi avut nevoie de pocăință, ci pentru ca proorocul Ioan să-L reveleze (descopere) la începutul activității Sale misionare, iar lumea să creadă și să-L urmeze în cuvânt și în faptă (Ioan 29, 31). Și, pe de altă parte, ca prin atingerea Sa de firea apelor să le sfințească și prin aceasta să sfințească pe credincioși deschizând ușa botezului Noului Testament, botezul luminii și al harului care îndumnezeiește, botezul creștin. Sfântul Ioan recunoscându-și păcătoșenia și nevrednicia, zice: „Eu am trebuință să mă botez de Tine și Tu vii la mine?”. La care Iisus răspunde: „Lasă acum, că așa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea”. (Matei 3, 14-15). Dreptatea înseamnă a ne supune voii lui Dumnezeu, a asculta și urma poruncile Lui. (Matei 5, 17).

Deci ca să împlinească voia Domnului, Sfântul Ioan Botezătorul împărtășește lui Iisus botezul său. Și iată minunea: în acea clipă cerurile s-au deschis, Sfântul Duh, în chip de porumbel, a stat deasupra Mântuitorului, iar glasul Tatălui ceresc s-a auzit zicând „Acesta este Fiul Meu cel iubit întru care am binevoit” (Matei 3, 17). Botezul Domnului este praznicul împăcării cu Dumnezeu și al trăirii în armonie cu El. În vechime era obiceiul ca cei ce se pregăteau să intre în creștinism să

primească taina botezului în această zi, la Paști sau la Rusalii. De aceea sărbătoarea botezului Domnului era numită și ziua luminării, odată cu săvârșirea acestei Sfinte Tai-ne aprinzându-se lumânări care simbolizau lumina lui Hristos care luminează pe cel ce vine în lume și crede în El (Ioan 8, 12).

În amintirea botezului Domnului, în vechime și astăzi, se face sfințirea apei sau sfeștania mare, iar în ajunul praznicului preotul umblă cu crucea pe la casele credincioșilor cântând toparul „În Iordan botezându-Te Tu Doamne...”, stropindu-i cu apă sfințită, dimpreună cu toată gospodăria. Astfel, prin lucrarea Sfântului Duh care s-a arătat la Bobotează, sufletele credincioșilor se luminează, inimile se curățesc și se produce unirea cu Duhul dragostei lui Dumnezeu, izvorul vieții, fericirii și nemuririi noastre.

Taina Sfântului Botez a fost înstituită de însuși și Mântuitorul când, după Înviere, având toată puterea în cer și pe pământ, a zis: „Mergând învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh”. (Matei 28, 19). Este mare diferența între botezul lui Ioan și botezul creștin, aceeași care există între Ioan și Iisus. Botezul lui Ioan se făcea numai cu apă, cel al lui Iisus se face cu apă și cu Duh. Așa cum spunea Sfântul Vasile cel Mare, botezul lui Ioan înseamnă îndepărtarea de păcat, iar botezul lui Iisus înseamnă apropierea de Dumnezeu. În plus, botezul creștin este ușa de intrare în Biserică, în comuniune de dragoste a lui Dumnezeu, în împărăția harului. Mântuitorul însuși îi spune lui Nicodim „De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu” (Ioan 3, 5).

Sfinții Trei Ierarhi - cele trei vârfuri ale Bisericii Ortodoxe

Pe 30 ianuarie, creștinătatea cinstește pe Sfinții Trei Ierarhi: Sf. Vasile cel Mare (+379), Sf. Grigorie de Nazianz sau Teologul (+389) și Sf. Ioan Hrisostom sau Ioan Gură de Aur (+407).

Contemporani, după cum arată datele trecerii lor întru Domnul, prieteni și colegi de studii, Sf. Trei Ierarhi sunt cele trei vârfuri ale Bisericii Ortodoxe care au întrecut cu înălțimea lor pe mulți și, ca niște apostoli, au strălucit, de îndată, în lume, după acea lungă perioadă cumplită a persecuțiilor care a durat aproape 300 de ani.

Sfântul Vasile cel Mare s-a născut în Cezareea Capadociei, într-o familie evlavioasă. Părinții i-au dat o creștere creștină aleasă. Studiile le începe în familie cu tatăl său. Învăță la Cezareea Capadociei (al treilea oraș ca mărime și importanță din Imperiul Roman, după Roma și Alexandria Egiptului), apoi la Constantinopol și, în cele din urmă, la Atena, unde îl avea coleg și prieten pe Sfântul Grigorie de Nazianz, ca și pe viitorul împărat Iulian Apostatul (361 – 363). Aici, la Atena, cei doi viitori mari ierarhi vor cunoaște doar două drumuri „Școala și Biserica”. În anul 355 se întoarce în orașul natal, având 25 de ani, primește botezul, împarte întreaga avere la săraci și intră în monahism. În singurătatea mănăstirii, împreună cu prietenul său Grigorie de Nazianz, alcătuiesc o culegere de texte despre frumusețea vieții spirituale cu titlul: *Filocalia – iubire de frumos*. În 364 este hirotonit preot, iar în 370 – episcop al Cezareei Capadociei. De numele său sunt legate *Regulile monahale mari și mici*, precum și Liturgia care-i poartă numele.

Sfântul Grigorie de Nazianz s-a născut la Arianz, lângă cetatea Nazianz, dintr-o familie de aristocrați. În anul 379 pleacă la Constantinopol unde, la mica biserică a Invierii, ține cele cinci Cuvântări teologice în cinstea Sf. Treimi care îi vor aduce mai târziu numele de „Teologul”. Tot aici rostește cele cinci Omilii despre dumnezeirea Logosului. Cuvântările îl dezvăluie ca orator desăvârșit. Prin acestea tânărul episcop a demonstrat că, în cetate, cultura creștină nu este cu nimic mai prejos de cea clasică păgână. Interesant de știut că Sf. Grigorie este primul autor grec care a publicat o colecție de scrisori, el punând bazele corespondenței ca mijloc de comunicare, fixând de altfel caracteristicile unei scrisori: concizia, claritatea, grația și simplitatea.

Sfântul Ioan Hrisostom sau Ioan Gură de Aur, mai tânăr ca ceilalți doi antiohieni, este considerat cel mai de seamă reprezentant al școlii din Antiohia, oraș socotit „Podoaba Orientului” încă din timpul lui Alexandru cel Mare.

Sf. Ioan este cel care fixează, în canoane precise, taina cea mai presus de fire și înțelegere care se săvârșește de fiecare dată în cadrul Sf. Liturghii, când Hristos se jertfește în mod real.

De remarcat pentru noi, românii, faptul că în 399, la îndemnul Sf. Teotim, episcopul de Tomis, va trimite misionari în Scithia Minor (Dobrogea) pentru schinomazii de la Dunăre.

Datorită talentului său oratoric a fost distins cu titlul de «învățător și sacerdot universal», iar pentru măreția și splendoarea cuvântului său i s-a dat numele de Hrisostom, adică Gură de Aur. Doctrina sa teologică poartă amprenta preocupărilor sale majore, anume exegeza biblică și activitatea pastorală.

Sărbătoarea de pe 30 ianuarie reprezintă o formă superioară de jertfă adusă de către om lui Dumnezeu, alături de ofrandele eforturilor sale fizice, morale și spirituale pe care trebuie să le înfățișeze mereu înaintea Domnului.

*Oameni buni, fie-vă milă de sănătatea voastră ! Vă sinucideți lent!
Nu mai ardeți banii, ci cheltuiți-i făcând milostenie, ca să
scăpați de fumul și de focul iadului!*

O patimă ucigătoare: FUMATUL

ISTORIA TUTUNULUI

Deși unii cred că tutunul s-a folosit abia după ce a fost adus în Europa de către Cristofor Columb pe la anul 1492, totuși povestirile străvechilor istorici ne arată că el exista și înainte de era creștinismului la triburile din Asia și America. Este binecunoscută acea „pipă a păcii” pe care multe popoare aveau obiceiul s-o folosească când încheiau pace. La tătari, popor care a venit cu război și în Țările Române, samanii (preoții tătari) foloseau fumatul, crezând că alungă spiritele rele. Ei se așezau în jurul unui foc

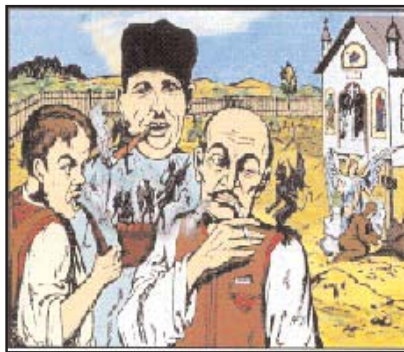
unde fumau, băteau din tobe, gesticulau violent și săreau în jurul focului, răcnind până ce cădeau la pământ, epuizați.

Și la popoarele păgâne prezente în Vechiul Testament, idolului Moloh, făcut din cupru, după ce în interiorul lui se făcea foc până se înroșea, i se jertfeau oameni care erau aruncați înăuntrul lui. Fumul mirositor ieșea prin gura și nările monstrului-idol iar idolatrii, ca să se asemene idolului, foloseau fumatul.

ÎNVĂȚĂTURA ORTODOXĂ DESPRE FUMAT

Din totdeauna fumatul a fost considerat un păcat, deoarece este o sinucidere lentă, un rău făcut trupului, o călcare a cuvintelor Sfântului Apostol Pavel: „Căci nimeni vreodată nu și-a urât trupul său, ci fiecare îl hrănește și îl încălzește” (Efeseni 5,29). Fumatul a trecut cu ușurință de la ușuraticii idolatri la majoritatea creștinilor. Deosebirea între tămâiatul cu tămâie sau smirnă sfântă și fumatul cu luleaua sau cu țigara se vede clar de către oricine, în-cât de prea multe explicații nu e nevoie. Binecredincioșii creștini au văzut totdeauna ceva diavolesc în această patimă. Din cauza aceasta, în multe case au fost certuri și bătăi de pe urma fumatului. Cum mai pot spune cei care fumează, scoțând fum pe gură ca odinioară idolul Moloh, că mai au chipul lui Dumnezeu?

Omul găsește o mulțime de scuze pentru orice deprindere rea în viață. Așa se petrec lucrurile și cu obiceiul fumatului. La supărare omul spune că fumează ca să-și mai risipească gândurile negre ce-i năpădesc sufletul. La bucurie spune că cea mai nevinovată distracție este o țigară...! Un lucrător începu într-una din zile să facă socoteala tuturor cheltuielilor pe care le făcea săptămânal cu tutunul, dar temându-se ca nu cumva, îngrozit de risipa pe care o făcea, să se hotărască a da uitării acest obicei, încetă imediat socoteala. În clipa aceea sosi unul dintre cei mai buni prieteni ai

lui, care părăsise de multă vreme obiceiul fumatului și imediat îl întrebă: „Ce faci acolo, bunul meu amic?”. Săracul lucrător, deși la început căuta să ocolească lucrurile, trebui însă, în cele din urmă, să spună adevărul. Atunci colegul său îi zise: „Prietene, lasă-te odată de tutun, că orice țigară este un cui bătut în cosciugul în care vei fi înmormântat. De tine atârnă să-ți gătești, mai curând sau mai târziu, acest cosciug și odată terminat va trebui neapărat să-ți iei rămas bun de la cei vii și să pleci degrabă în mormant!”. Imediat ce-i plecă musafirlul, sârmanul om se puse din nou pe gânduri și-și zise: „E foarte adevărat că paguba cea mai mare pe care o cauzează tutunul nu este numai risipa banilor, ci și zdruncinarea sănătății, căci câtă otrăvă nu introduce el în organismul nostru și câtă necurăție produce el pe unde trece, fără să putem șterge cu ceva urmele lui vătămătoare! Bine s-a zis că fumatul de tutun e drumul cel mai scurt către tubercu-

loză. Toate bune - zise bietul om - dar cum să fac, să mă scap de acest obicei vătămător?! De câte ori nu mi-am luat frumoasa hotărâre de a o rupe o dată pentru totdeauna cu țigările și toate hotărârile mele pentru viitor au rămas fără nici un folos!... Omule! Nu uita că nu e de ajuns să iei hotărâri frumoase, care să dureze numai o clipă, căci drumul spre iad e pardosit numai cu hotărâri bune și frumoase și nu e nevoie decât de o singură hotărâre, care să trăiască și să ne croiască drumul greu al ducerii ei la îndeplinire în orice clipă a vieții noastre. Pune-ți mai înainte viața și moartea și hotărăște-te odată, ori pentru una ori pentru alta, fără să uiți că tutunul se găsește totdeauna, pentru un om cuminte și prevăzător, alături și în fața morții. Hotărârea odată luată, caută de o du la bun sfârșit și numai atunci vei vedea că în privința ruperii cu obiceiurile trecutului, nu aduce anul ce aduce ceasul. Încearcă și fii sigur că vei izbuti. „Și Mă cheamă pe Mine în ziua necazului și Eu te voi izbăvi și Mă vei preaslăvi.” (Psalmul 49, 16). Fumatul afectează sănătatea și Sfânta Scriptură ne învață că „trupul nostru este templu al Duhului Sfânt” (I Corinteni 6:19), deci îi trebuie o deosebită îngrijire pentru acest dar pe care îl are de la Cel Preaînalt. Astăzi cu toții ne văităm de sărăcie, dar nimeni nu s-a lăsat de fumat ca să facă economie!

OARE NE PUTEM LĂSA DE FUMAT?

Da! Cum? Prin-o hotărâre tare de a nu mai

fuma. Trebuie știut că în fiecare creștin sălășluiește o putere uriașă, cu ajutorul căreia biruința este sigură în luptă cu patimile, după cuvântul Mântuitorului: „Iată, v-am dat putere să călcați peste șerpi și peste scorpii și peste toată puterea vrăjmașului, și nimic nu vă va vătăma” (Luca 10, 19). Voința este una din cele trei facultăți ale sufletului omenesc, alături de rațiune și sentiment, acestea făcându-l pe om să se deosebească de animale. Voința noastră însă trebuie să fie înclinată spre bine și nu să fie subjucată de patimi. De aceea spune Mântuitorul: „Dacă lumina care e în tine este întuneric, dar întunericul cu cât mai mult?” (Matei 6;23).

Și femeile fumează! Ce poate fi mai urât decât o femeie cu țigara în gură și, poate, beată și care înjură?! Acestea când de fapt rolul și rostul femeii este acela de a crește copii. Ce fel de educație vor primii copiii de la o astfel de mamă depravată și care poate când sunt mici le mai pune și câte-o țigară în gură ca să facă haz de ei?

LĂSAȚI-VĂ GRABNIC DE PĂCATUL FUMATULUI!

Mulți care sunt stăpâniți de această patimă, neavând o voință tare și un suflet întărit duhovnicește, deși văd că se prăbușesc în iadul vremelnic și veșnic totuși continuă să tîmâie pe satana, prefăcând în fum și scrum însemnate sume de bani. Creștinii sunt datori să tîmâie înaintea lui Dumnezeu cu tîmâie și cu smirnă, iar nu înaintea duhurilor necurate, cu duhoarea fumului de tutun. Toți creștinii sunt datori să se lupte să părăsească această urăcioasă patimă pentru a câștiga mult: dezrobirea de sub tirania robie a păcatului, bani economisiți care se pot întrebuința pentru fapte folositoare sufletului, sănătatea îmbunătățită, mulțumirea sufletească pentru eliberarea din tirania acestui obicei păgubitor sufletește și trupește, redobândirea memoriei, puterii, poftii de mâncare. Orice păcat este dăunător pentru om și de aceea Sfântul Evanghelist Ioan a zis: „Cine săvârșește păcatul este de la diavolul pentru că de la început diavolul păcătuiește. Oricine este născut din Dumnezeu nu săvârșește păcat, că sămânța lui Dumnezeu rămâne în acesta și nu poate să păcătuiască”. (I Ioan 3, 8-9).

DE CE FUMATUL ESTE UN PĂCAT?

Mulți oameni, simpli sau învățați, susțin că fumatul nu este păcat. Vai ce vremuri și ce oameni am ajuns să vedem! Vai cum ne robim noi oamenii unei puturoase de buruieni otră-

vitoare, apoi mai susținem că e bine așa. Dumnezeu a rânduit ca din ceea ce câștigăm să folosim și pentru ajutorul bisericilor, al săracilor. A arunca banii pe ceea ce ne dăunează nouă și nu folosește nici altora este un păcat greu. Pentru milostenie nu avem niciodată bani, dar pentru țigări avem mereu! Dacă e vorba să cumpărăm icoane, cărți sfinte, totdeauna stăm la îndoială: că n-avem bani, că-s prea scumpe. Însă când trebuie să cumpărăm pachetul ucigaș, mereu găsim bani. Chiar și ultimul leu îl dăm pe mahoarcă!

Dintre toate viețuitoarele pământului numai omul scoate fum pe gură și pe nas. Numai omul slujește idolului fumatului dimineața, seara, înainte și după masă și peste zi în loc de a se ruga lui Dumnezeu după datorie. Ce nu am văzut niciodată la dobitoacele cele fără de minte ale pământului vedem la oameni! Omul pățimează chiar purtător de nume creștinesc jertfește idolului fumatului de mii de ori mai mult decât a tîmâia lui Dumnezeu celui viu. Care ne-a creat, ne ține și se îngrijeste de noi. Dimineața în loc de rugăciune, aprindem țigara. Seara, întocmai. Duminică în timp ce în biserică se aduce Mântuitorului Hristos tîmâie întru miros de bună mireasmă duhovnicească, noi aducem lui Satan tîmâie... Idolul acesta care se numește patimă ne batjocorește și ne face să fim plini de mirosuri grele pentru oamenii cei nefumători, iar noi îi slujim mai

mult decât Sfintei Biserici și-l iubim mai mult decât pe săraci, pe orfani și pe văduve. De aici se poate vedea clar ce idol iubit ne-am făcut noi oamenii până chiar și din buruiana tutunului căreia mulți îi jertfesc și îi slujesc, chiar mai mult decât Lui Dumnezeu căruia îi datorăm toate, până și viața noastră.

Intrucât vatămă sănătatea, scurtează viața și alungă pe Duhul Sfânt, fumatul este păcat. Astfel fumătorii săvârșesc trei mari și înfricoșate păcate din care se nasc apoi și altele:

1. Păcatul sinuciderii, pentru că așa cum vom vedea mai departe fumătorii, treptat, își distrug sănătatea lor pogorându-se în iad de vii dacă mor în acest păcat, fără să se pocăiască și să se oprească de la acest păcat.

2. Păcatul risipei banilor dați de Dumnezeu pe ceva nefolositor nici pentru trup, nici pentru suflet: „Pentru ce folosiți arginții voștri pentru un lucru care nu vă hrănește și câștigul muncii voastre pentru ceva ce nu vă satură?” (Isaia 55, 2).

3. Păcatul profanării trupului, în care locuiește Duhul lui Dumnezeu și care devine prin aceasta pătimă sălăș al diavolului: „Nu știți oare că voi sunteți templu al lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi? De va strica cineva templul lui Dumnezeu, îl va strica Dumnezeu pe el, pentru că sfânt este templu lui Dumnezeu care sunteți voi.” (I Corinteni 3,15-17). În fiecare dintre noi există un loc care nu poate sta niciodată gol: ori este plin de Duhul Sfânt împreună cu îngerul cel bun, ori este plin de păcate împreună cu diavolii lor, păcatele alun-gând pe Duhul Sfânt.

Așa trebuie să le răspundem celor care spun: „Ei, ce păcat e să fumezi? Nu dau în cap la nimeni, nu fur banii de țigări, sunt munca mea” sau „Nu și tutunul este buruienă lăsată de Dumnezeu?” și câte și mai caște. O, bieții de ei! Se îmbată cu apă chioară! Că nu numai ce cred ei este păcat, ci cele care sunt rânduite de Dumnezeu să nu le facem și nici măcar să nu le gândim, acelea sunt păcate. Un creștin adevărat trebuie să lupte hotărât contra tuturor patimilor, fie ele mari sau mici. De aceea Sf. Apostol Iacov a spus: „Cine va păzi toată legea, dar va greși într-o singură poruncă, s-a făcut vinovat față de toate poruncile” (Iacov 2;10). Numai creștin nu se poate numi cel cu țigara în gură!

Idoli sau icoane sfinte

Omul este prin creație - după natura spirituală - „chipul” sau icoana lui Dumnezeu (Facere 1, 26; 2, 6), de aceea el este destinat sfințirii și îndumnezeirii prin toate căile. În acest scop, după căderea sa în păcat, Dumnezeu a făcut totul pentru el, dându-i mai întâi Legea nescrisă și cea scrisă apoi pe însuși Fiul Său pentru ca făcându-se OM prin nașterea de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria (Luca 1,34) să împace omenirea cu Dumnezeu (Efeseni 2, 14), să o răscumpere din păcat (Matei 20, 28) și să o mântuie (Ioan 3, 17) dând posibilitate oamenilor a se face fi ai lui Dumnezeu prin credință și prin harul Sfințelor Taine (Ioan 1,

12; Romani 8, 15-17). Și tot în acest scop ne-a lăsat pe lângă învățătura cuprinsă în Sf. Scriptură (Ioan 5, 24, 29; I Timotei 4, 16; II Timotei 3,15) și în Sfânta Tradiție (I Corinteni 11, 2; II Tesaloniceni 2, 15; II Timotei 2, 2) - păstrate și tălcuite fără greș de Biserică - și sfinții rugători și toate obiectele de cult precum: Crucea, icoanele, chivotul, vasele, veșmintele sfinte, care-și au puterea lor sfințitoare, ocrotitoare și adesea făcătoare de minuni.

Cum însă nu toți cunosc acest lucru ca să știe a prețui și cinști după cuviință aceste comori sfinte sunt necesare lămuriri cât mai de se fie prin predici fie prin scris.

■ Pr. Alexandru PETRICĂ

Așa dar am să încerc să pun în pagină un dialog pe care l-am purtat cu un credincios:

„Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn”

- Părinte, cum stă chestiunea cu Crucea și cu icoanele? Că unii spun că Sfânta Cruce ar fi blestemată și că ar fi idol, și tot așa spun și despre icoane că sunt chipuri cioplite și idoli și că nu trebuie să ne închinăm lor?

- Dragul meu, dacă ai o Biblie sau un Nou Testament caută la **Galateni capitolul 3, versetul 13** și vezi ce scrie acolo. „Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-se pentru noi blestem, pentru că scris este: «Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn». Cine este blestemat, lemnul sau cel spânzurat pe lemn? Și care este acest lemn pe care s-a spânzurat (răstignit) Hristos? Ei bine Crucea. Deci cine este blestemat? Lemnul, Crucea sau Cel răstignit pe ea, adică Hristos?

- Păi, aici se înțelege limpede, părinte, că Hristos e blestemat.

- De ce?

- Pentru că a luat asupra lui blestemul pentru noi.

- Vezi, dragul meu, cum răstălmăcesc și falsifică învățătura și cuvântul Sfintei Scripturi toți acei de care vorbești? Ei nu le înțeleg sau nu vor să înțeleagă și rătăcesc și pe alți neștiutori. Acest text de la **Galateni 3, 13** ne învață că Hristos S-a făcut „blestemat” pentru noi, adică a luat asupra Lui blestemul ce era asupra noastră. Se mai aduce, de cei ce am pomenit mai sus, argumentul că, în vechime, Crucea era un instrument de tortură, de pedeapsă pentru criminali sau nelegiuiți, considerați blestemăți, dar nici în acest caz Crucea nu era blestemată, ci cei spânzurați pe ea. Ca să înțelegem mai bine textul și despre ce blestem este vorba citim tot la **Galateni capitolul 3**, dar **versetul 10**: „toți oamenii sunt sub blestem, pentru că nimeni nu poate împlini cele scrise în cartea Legii”. Asta vrea să spună că toți oamenii, ca urmași ai lui Adam se nasc cu „păcatul strămoșesc” și neputând împlini toată Legea se află sub blestem. Pentru dezlegarea blestemului, Hristos a primit a pătimii de bună voie pentru noi aducându-Se jertfă totală; iar ca jertfă îi era necesar un altar, care nu e altul decât Crucea pe care a fost răstignit.

„Bindecuvântat este lemnul prin care se face dreptate”

Crucea este „lemnul binefăcă-

tor” de care vorbește Dumnezeu prin Solomon când zice: „Bindecuvântat este lemnul prin care se face dreptate” (**Solomon 14, 7**). Într-adevăr Sfânta Cruce este lemnul bindecuvântat prin care s-a săvârșit marea dreptate, prin jertfa lui Hristos pe ea, adică împăcarea noastră cu Dumnezeu, iar ca urmare a ei îndreptarea și mântuirea noastră. Sfântul Pavel vorbește de sângele lui Hristos prin care ne-a răscumpărat și ne-a izbăvit de păcat, ca de „sângele Crucii”, prin care ne-a împăcat cu Dumnezeu (**Coloseni 1, 20**). Prin Cruce a dezlegat blestemul surpând pe diavol și puterea morții (**Coloseni 2, 14-15**). Astfel Crucea a devenit obiect sfânt și „de mare sfințenie” pentru că a purtat Trupul lui Hristos și a fost stropită cu Sfântul Său Sânge care a sfințit-o mai mult decât altarul și templul, care se sfințeau prin stropirea cu sânge de animale ce erau de „mare sfințenie” (Ieșire 30, 26; 29, 16; Evrei 9, 12, 19). De atunci, Crucea „a devenit semnul emblematic” cu care Hristos va apare pe cer la cea de a doua Sa venire. (**Matei 24, 30**). Așadar, dacă acele obiecte „cioplite” prin sfințire erau socotite „de mare sfințenie”, cu cât mai mult nu fa fi Crucea „de mare sfințenie” care este sfințită de sângele sfânt al Mântuitorului? Prin sângele lui Hristos, Crucea a devenit nu numai sfințitoare, ci și mântuitoare fiind instrumentul și altarul mântuirii noastre. Cum poate fi ea atunci socotită blestemată sau idol?

Crucea face minuni prin semnele ei preînchipuitoare

Dealtfel chiar în Vechiul Testament Crucea face minuni prin semnele ei preînchipuitoare. Moise însemnează cu toiagul în semnul Crucii Marea Roșie care s-a despărțit în două și evreii au trecut ca pe uscat, iar egiptenii sau înecat. (Ieșire 14). De asemenea, când evreii mureau în pustiu Sinai de veninul șerpilor ce-i mușcau, Moise rugându-se pentru înțetarea mâinii divine, a primit poruncă să toarne un șarpe de aramă și să-l fixeze pe un lemn, formând astfel cu el o cruce, și oricine era mușcat de șarpe, dar privea spre cel de aramă nu murea. După tâlcuirea dată de însuși Mântuitorul, șarpele îl preînchipuie pe El (Hristos), iar lemnul Crucea pe care a fost răstignit (Ioan 3, 14-15; I Petru 2, 24) purtând pe ea păcatele noastre.

Sf. Ioan Gură de Aur, văzând în acest text „taina Crucii”, care făcea minuni, spune: „Precum atunci șarpele de aramă care nu mușcase pe nimeni a fost spânzurat pe lemn pentru a reprezenta șerpilor ce mușcau, tot așa și acum, toți oamenii sunt vinovați de păcat, iar Iisus care este total lipsit de păcat suferă pentru ei toți. Acolo alții mușcau și altul era pe lemn spânzurat, aici alții păcătuiesc și Cel fără păcat e răstignit pe Cruce”.

Proorocul Iezechiel (9, 4-6) primește poruncă de la Dumnezeu ca trecând prin Ierusalim să însemne cu semnul Crucii (litera T - tau) pe credincioșii mâhniți de nelegiuirile ce se făceau spre a fi izbăviți de piete.

Chiar și Apocalipsa vorbește de un astfel de semn cu care îngerul Domnului pecetluiește pe cei aleși, considerat ca „pecetea lui Dumnezeu” pe fruntea lor. (Apocalipsă 7, 2-3; 9, 4). În aceste texte se găsește temeiul practicii Bisericii noastre de a mirui pe credincioși la sfintele slujbe însemnându-i cu semnul Crucii pe frunte.

Crucea - „armă asupra diavolului”, „scară la cer” ...

Crucea fiind arma prin care Hristos a biruit moartea și pe diavol este numită în cântările Bisericii „masă care ține ca pe o jertfă pe Hristos”, „armă asupra diavolului”, „scară la cer”, apărătoarea creștinilor, arma păcii și a împăcării oamenilor cu Dumnezeu (Efeseni 2, 6), a celor de pe pământ cu cele de sus (Coloseni 1, 20), „lauda Apostolilor”, cum zice Sf. Pavel: „Iar mie să nu-mi fie a mă lauda

decât în Crucea Domnului nostru Iisus Hristos” (Galateni 6, 14). Crucea, zice același Apostol, „este nebunie pentru cei pieritori, dar pentru noi cei ce ne mântuim este puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu” (I Corinteni 1, 18).

Cinstitori și vrăjmași ai Crucii

Crucea împarte lumea în două: în cinstitori, închinători și slăvitori ai Crucii și în „vrăjmași ai Crucii” sau prigonitori sau batjocoritori ai ei. Acest lucru l-a constatat însuși Apostolul Pavel când zice: „Fraților, faceți-va următorii mei și uitați-vă la aceia care umblă astfel precum ne aveți pildă pe noi, căci mulți, despre care v-am vorbit adeseori, iar acum vă spun și plângând, se poartă ca dușmani ai crucii lui Hristos” (Filipeni 3, 17-18).

Cine alții sunt acești vrăjmași ai Crucii decât cei care o batjocoresc, și când le stă la îndemână o distrug cu toporul și o aruncă în foc? Astfel de vrăjmași ai Crucii au fost mulți în decursul veacurilor, iar în zilele noastre sunt ereziile și sectele mai noi.

Icoanele - chipuri cioplite?

- Acum am înțeles cine sunt cinstitorii și cine batjocoritorii Crucii și vă mulțumesc că m-ați lămurit, fiindcă mă puseseți și pe mine la îndoială cu felul lor de a vorbi aici „pocăiți” despre Cruce. Vă mai rog ceva. Vă rog să mă lămuriti și cu ICOANELE despre care unii spun că sunt chipuri cioplite și idoli și de aceea nu trebuie să ne închinăm înaintea lor, acest lucru fiind oprit și osândit de Sf. Scriptură.

- Bine. Să vedem ce ne învață Cuvântul lui Dumnezeu din Biblie. Este adevărat că Biblia ne vorbește despre idoli ca despre niște chipuri cioplite (Isaia 40, 19-20; 41, 7; 44, 9-10; 46, 6-7; Ieremia 10, 3-5), dar care reprezintă niște ființe imaginare - zii - care n-au existat. Sf. Scriptură vorbește și de alte chipuri cioplite sau turnate de meștri și fiind considerate odoare sfinte se păstrau în temple. Acestea nu erau numite „dumnezei” și nu li se aduceau jertfe de animale sau de oameni ca idolilor păgâni. Totuși se făceau tămâieri la odoarele sfinte și se aduceau rugăciuni care erau bine primite (Ieșire 25, 23-25; III Regi 20, 23).

Ce erau idoli?

Niște statui sau chipuri cioplite din lemn sau turnate din metal întru asemănarea oamenilor, animalelor sau a astrelor. Chiar pentru zii care nu aveau corespondent în realitate se ciopleau chipurile lor tot după asemănarea oamenilor sau păsărilor. Unor astfel de idoli păgâni le dădeau numele de „zei” sau „dumnezei”, le aduceau închinare, tămâieri și jertfe de animale sau oameni.

Am spus că sunt și alte chipuri cioplite, dar sfințite numite odoare. În cartea Ieșirea în care sunt amintite cele 10 Porunci date de Dumnezeu poporului evreu se spune: „Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău care te-a scos din pământul Egiptului și din casa robiei. Să nu ai alți dumnezei afară de Mine! Să nu-ți faci chip cioplit și nici un fel de asemănare a unui lucru din câte sunt în cer sus și din câte sunt jos pe pământ sau în apele de sub pământ!...” (Ieșire 20, 2-6).

Aceasta este porunca expresă împotriva închinării la idoli sau chipurile cioplite, închinare pe care evreii o deprinseseră de la egipteni în cei 430 de ani de robie, apoi de la celelalte popoare idolatre.

Vrând Moise să-i îndepărteze de acest fel de închinare, dar neputând înțelege ei un Dumnezeu spiritual, iar Cortul fiind lipsit de orice podoabă s-a simțit nevoia unor obiecte materiale sau odoare sfinte care să le înalțe gândul și cugetul la Dumnezeu și să le dea încredere că Dumnezeu e prezent și le ascultă rugile. Așa a rânduit deci Moise ca să se coasă deasupra capacului Chivotului Legii heruvimi, apoi masa cu toate vasele ei, sfeșnicul de aur, jertfelnicul (altarul tămâierii), jertfelnicul pentru arderile de tot, veșmintele sfințite pentru Aaron, toate făcute după porunca lui Dumnezeu (Ieșire 31, 1-11).

Din cele ce spune Scriptura aici este clar că tot Dumnezeu care a oprit închinarea la idoli a poruncit să se facă la Cort și la Templu tot felul de lucruri și obiecte care sunt sfințite, dar care nu sunt considerate dumnezei.

- Da părinte, dar cei de care am vorbit nu știu lucrul acesta, fiindcă, spun ei, citeș Biblia. De ce atunci susțin ei altfel și ascund adevărul?

- Poate au citit și ei aceste cuvinte ale lui Dumnezeu, dar le trec cu vederea, pentru că vicleni cum sunt și aroganți nu recunosc aceste adevăruri

când li se amintește, deoarece nu ar mai putea amăgi pe cei naivi. Ori scopul lor nu este să îndrume spre mântuire, ci, în orgoliul lor socotindu-se mântuiți și fără păcate sau cu ele iertate (șterse), nemai având nevoie de alt ceva, rătäcesc și pe cei neștiutori pentru ca să nu piară singuri, răstălmăcitorii Scripturilor.

Care dintre creștinii ortodocși dă Crucii pe care e zugrăvit chipul lui Hristos răstignit sau icoanelor numele de dumnezei? Și cine dintre ei le aduce adorarea sau închinarea cuvenită lui Dumnezeu? Sau cine îngenuchind înaintea Crucii sau a icoanei le spune „Măntuiește-mă că tu ești dumnezeul meu“ (Isaia 44, 17), cum se rugau păgânii închinători la idoli?

Falsificarea Sf. Scripturi

Ne având dovezi împotriva cinstirii Crucii și a icoanelor, iconoclaștii zilelor noastre au falsificat pe alocuri și Sf. Sriptură. Așa de pildă, în Biblia ediția britanică din 1924 înlocuiesc termenul „chip cioplit“, traducerea termenului grec „gliptos- γλιπτος“, cu cel ebraic „fesel“ (icoană) în Psalmii 96, 97, la Isaia 21, 9 și la Romani 1, 23.

Traducerea la **Psalmul 96** este așa: „Să se rușineze toți cei ce se închină la **chipurile cioplite** și se laudă cu idoliilor lor“. Iar traducerea „britanică“ redă textul astfel: „Sunt rușinați toți cei ce slujesc **icoanelor** și care se fălesc cu idoliilor lor“. Se vede aici clar intenția frauduloasă de a induce în eroare pe cititori și falsificarea flagrantă a cuvântului sfânt al lui Dumnezeu. Același lucru se constată și în Epistola către **Romani 1, 23**. Traducerea care respectă textul original grec (Biblia ortodoxă) spune: „Și au schimbat slava (mărire) lui Dumnezeu celui nesctricăcios în asemănarea **chipului omului celui stricăcios și al păsărilor și al celor cu patru picioare și al târătoarelor**“. Biblia britanică

traduce textul așa: „Și au schimbat slava Dumnezeului nemuritor într-o **icoană** care seamănă cu omul muritor, păsări, dobitoace cu patru picioare și târătoare“ (**Romani 1, 23**). Și aici aceeași intenție vădită ca și în Psalmul amintit.

Sf. Pavel vorbește în tot capitolul întâi din Epistola sa către Romani de felul de închinare idolatră al păgânilor care adorau oameni, păsări, animale, de tot felul de păcate, unele chiar „păcate împotriva firii“ pe care le practica păgânii, deci nu este vorba de creștini, care nu au adorat niciodată asemenea ființe și nici nu au acceptat asemenea păcate. Ei știu a deosebi sfintele icoane și odoarele sfinte de idoli și de felul lor de adorare.

Icoanele vii și icoanele materializate

Cuvântul grec „icon - οίκων“ înseamnă „chip, înfățișare, reprezentare“ și nu are în felul de a vorbi al Apostolului Pavel - și în toată Scriptura - nicăieri înțelesul unei înfățișări materializate sau a unei statui cum erau idoli, ci numai pe cel **spiritual**.

După cum știm, omul a fost făcut „după chipul (che icona - και οίκωνα)...“ lui Dumnezeu. Iar chipul lui Dumnezeu în om este forța lui spirituală - sufletul cu facultățile lui.

Sunt icoane vii și icoane materializate, dar neînsuflețite. Sunt unele vii prin fire: Hristos este chipul lui Dumnezeu, icoana lui vie prin natură (**II Corinteni 4, 4; Coloseni 1, 15**); orice copil este asemănarea sau chipul părintelui său. Creștinul este și el icoana vie a lui Dumnezeu-Tatăl, dar prin asemănare, prin imitare, prin înfiere și prin har.

Ca formă materializată, dar neînsuflețită, icoanele sunt întipărirea sau prezentarea persoanelor sfinte fie prin zugrăvire, pictare sau turnare. Icoana reprezintă numai forma corpului omenesc nu și puterile sufletești ale sfinților respectivi, dar are totuși puterea ei lucrătoare care-i vine de la harul sfințitor și de la sfântul ce-l reprezintă. Acesta este sensul și înțelesul icoanei de care vorbește Sf. Sriptură.

Închinarea în Duh și Adevăr

- Dar părinte, cei despre care am vorbit mai spun că Dumnezeu cere „închinare în Duh și Adevăr“ și de aceea nu este nevoie de nici un fel de icoană, fiindcă El nu poate fi înfățișat pe icoană.

- Da. Este adevărat că „pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut față către față“. Ca ființă spirituală El nu poate fi văzut nici în esența Sa. Dar poate fi cunoscut în manifestările și lucrările Lui. Referindu-ne la convorbirea

Măntuitorului cu femeia samarineancă reținem cuvintele: „Duh este Dumnezeu și cei ce se închină lui trebuie să se închine în Duh și în Adevăr“. Dar, nici un text nici altul nu poate fi adus împotriva icoanelor. Deși este Duh și este nevăzut, Dumnezeu a grăit oamenilor ca OM și s-a arătat în diferite chipuri sub formă de îngeri sau de oameni, pentru a comunica cu ei și a le face cunoscute voile Sale. Așa de pildă a vorbit cu Adam față către față, s-a arătat lui Noe, lui Avraam la stejarul Mamvri (**Facere 18, 1-30**), lui Moise i-a vorbit în rugul de foc (**Ieșire 3, 2**). Mai apoi, Fiul lui Dumnezeu luând trup omenesc din Sf. Fecioară Maria și de la Duhul Sfânt (**Luca 1, 35**), a spus El însuși: „Cine Mă vede pe Mine vede pe Tatăl“ (**Ioan 14, 9-10**). De asemenea Duhul Sfânt, deși nevăzut, s-a arătat la Botezul Domnului în chip de porumbel, atunci când s-a descoperit taina Sf. Treimi, iar la Rusalii (Cincizecime) Duhul Sfânt s-a pogorât peste Apostoli în chip „de limbi de foc“ (**Fapte 2, 1-4**).

Sfintele icoane alcătuiesc „Biblia nesctrisă“

Toate aceste texte, ca și cele de mai înainte sunt temeuri care legitimează necesitatea și folosul sfințelor icoane, fiindcă ele ne aduc aminte de persoanele sfinte, faptele și credința lor. Sfintele icoane alcătuiesc „Biblia nesctrisă“, dar zugrăvită care se poate citi numai cu privirea de toți, așa cum cerul și bolta cerească sunt cartea deschisă și nesctrisă a lui Dumnezeu, citită și înțeleasă de orice om și de orice popor, orice limbă ar vorbi.

După Tradiție, cea dintâi icoană nefăcută de mâna omenească a fost întipărirea chipului lui Hristos pe marama Sf. Veronica, pe drumul Crucii, iar prima icoană zugrăvită se atribuie Sf. Ap. și Ev. Luca, cel care a pictat chipul Maicii Domnului.

Din cele arătate reiese limpede că cinstirea Crucii și a icoanelor este poruncită de Dumnezeu, căci prin ele se slăvesc El și sfinții Lui. (**Ioan 17, 22-23**).

În încheiere vom zice împreună cu Sf. Ioan Damaschinul: „Mă închin icoanei lui Hristos ca Unuia ce este Dumnezeu intrupat, mă închin icoanei Născătoarei de Dumnezeu, ca una ce este Maica Fiului lui Dumnezeu, icoanei sfinților ca unii ce sunt prietenii lui Dumnezeu ce au rezistat păcatului până la sânge și au urmat lui Hristos, [...] mă închin icoanei acelora care au trăit călcând pe urmele lui; pentru că zugrăvesc biruințele și patimile lor, pentru că prin ele mă sctinesc și mă aprind de râvna de a le imita“.

Iată de ce cinstim icoanele care sunt, ca și cei reprezentați, podoaba Bisericii.

Istoria Locurilor

Comuna Milcoiu

■ Pr. Alexandru PETRICĂ

Comuna Milcoiu este străbătută de la nord la sud, pe o distanță de 8 km, de râul Topolog. Actualmente comuna Milcoiu este formată din șase sate: Milcoiu (reședința de comună), Tepeșenari, Căzânești, Ciutești, Izbășești, Șuricari.

Toponimia satelor din comuna Milcoiu

Numele localității Milcoiu provine de la numele primului proprietar Milcu, Corbi - de la Corbu și Izbășești de la Izbașa.

Repere istorice

Datele de care dispunem transmise din generație în generație arată faptul că pământul aferent comunei Milcoiu-Izbășești a aparținut unui român cu numele de MILCORBU, fost căpitan de oști în armata lui Mircea cel Bătrân. Drept răsplătă pentru faptele sale de vitejie în lupta de la Rovine (1395), Milcorbu a primit moșii în 3 zone diferite de relief:

- **de câmpie** – spre Craiova,
- **de deal** – între Dealul Negru și izvoarele râului Vedea,
- **de munte** – În munții Făgărașului - zonă numită „Muntele Florii”.

Tradiția consideră că Milcorbu a avut 5 copii (3 băieți și 2 fete). Împărțind averea rămasă după moartea tatălui lor, fetele au luat moșia din zona de câmpie, iar băieții pe numele lor: Milcu, Corbu și Izbașa au împărțit moșia din zona de deal după cum

urmează:

- Milcu a luat fâșia unde se află satul Milcoiu;
- Corbu a primit fâșia unde se află satul Corbi alipit în prezent la comuna Nicolae Bălcescu;
- Izbașa a obținut fâșia pe care se află satul Izbășești.

Satele **Tepeșenari** și **Șuricaru** care întregeau satele Milcoiu și Izbășești și-au luat numele mai târziu. Denumirea satului **Tepeșenari** vine de la faptul că locuințele erau ridicate pe un deal – Tepeșan – în prezent zona fiind în cea mai mare parte dezafectată și casele sau ridicat în zona luncii Topologului.

Denumirea satului **Șuricaru** derivă de la numele unui sătean Șuricu, care ar fi avut 12 copii.

Celelalte două sate care intră astăzi în componența comunei Milcoiu sunt mai noi decât satele Milcoiu și Izbășești.

Satul **Ciutești** și-a luat numele de la un moștean zis

Ciutu care s-a stabilit aici în timpul epocii fanariote, deci după 1716.

Se consideră că satul **Căzânești** a luat ființă ceva mai devreme față de satul Ciutești între anii 1600-1700 și numele derivat de la un locuitor zis Cazan.

Datele transmise oral apreciază că Milcu, străbunul satului Milcoiu, a murit în vârstă de 94 de ani și a fost înmormântat într-o biserică zidită de el, distrusă însă de vreme.

În jurul anului 1800, deci în perioada domniilor fanariote în zona Topologului s-a stabilit un bulgar. Acesta se ocupa cu cultura zarzavaturilor, motiv pentru care este cunoscut sub numele de Vărzaru.

Vărzaru a ajuns la o situație materială deosebită și a construit un fru-

mos conac la încrucișarea drumului Râmnicu Vâlcea – Pitești, loc numit și astăzi „La Vărzaru”.

Vărzaru profită de marea putere la care ajunge și impune sătenilor restricții în folosirea pământului pentru cultivat și pășunat. Se ajunge la judecată între Vărzaru și săteni, procesul fiind câștigat de primul cu sprijinul autorităților. În aceste condiții sătenii ajung să fie considerați clăcași pe moșia lui Vărzaru.

Frământările social-politice de la sfârșitul domniilor fanariote care au culminat cu revoluția lui Tudor Vladimirescu din 1821, precum și faptul că Vărzaru nu a avut copii și nici rude care să-i stăpânească averea după

moartea sa, îl determină să vândă imensa avere, boierului Ștefan Cezanu din București care se dovedește mai îngăduitor cu clăcașii săi.

Un zapis

din 3 mai 1913 amintește existența lui Andrei și Sandu din Milcoiu care vând partea lor de moșie lui Radu Hodoroagă, român ardelean ce trecuse la sud de Carpați datorită presiunilor economice, religioase și politice pe care le exercitau habsburgii.

Sunt motive serioase să credem că la 19 ianuarie 1821 peste Topolog prin Milcău pe la locul numit „Cîmpul Poștei” a trecut Tudor Vladimirescu însoțit de 40 de tovarăși de arme venind de la București în drum spre Tîrgu Jiu.

Cert este faptul că tot la 19 ianuarie 1821 Tudor Vladimirescu s-a aflat la Budești pe unde a trecut Oltul și s-a îndreptat spre Ocna cea Mare și Horezu.

Radu Hodoroagea amintit în actul din 3 mai 1813 a avut descendenți printre care frații Din și Pătru care își

vor pune amprenta asupra evoluției comunei în perioada următoare.

Situația materială prosperă a Hodorogeștilor le deschide drumul spre conducerea și administrarea comunei și ocupă funcția de primar pe care o dețin cam de la 1860 și până la 1944 când numai temporar au fost înlocuiți cu alte persoane ca Radu Popescu, Dumitru-Deaconu, Constantin-Lică, Constantin Popescu, Dumitru Neacșu, Florea Rizea, Constantin Banu.

Până în anul 1850 reședința comunei Milcoiu-Izbășești s-a aflat la Milcoiu pe locul unde s-a ridicat mai târziu casa locuitorului Ioan I. Soare, loc căruia i se spunea „casa de sfat” sau „La pătuțele împărătești”.

Până în 1859 comuna era administrată de oameni aleși de obște și aveau numele de deputați.

Începînd cu domnia lui Alexandru Ioan Cuza, conducerea comunei a fost deținută de administratori cu numele de primari sau pîrcălăbi.

Marile momente din istoria popoului român: revoluția din 1848, unirea din 1859, independența din 1877-1878, războiul pentru întregire națională își pun amprenta și asupra sătenilor din comună.

Astfel în tabăra generalului Ghe. Magheru instalată în 1848 la Răureni, loc situat la sud de Rîmnicu Vâlcea s-a aflat și sergentul Bunescu Constantin, din Milcoiu-Ciutești animat de împlinirea visului de aur al românului - Dreptul la pămînt.

Acest vis avea să se împlinească parțial prin înfăptuirea reformei rurale din 1864 când 23 de familii din comună aveau să fie împrăștiate din moșia „Cotmeana-Cozia”. A.I. Cuza instituie în țară, în anul 1860, „armata regulată”, iar comuna Milcoiu îi dă ca prim ostaș pe Niță Stancu Zarioiu, contingentul 1860 fiul lui Codin Zarioiu decedând în anul 1964 în vîrstă de 92 de ani.

Locuitorii comunei Milcoiu au scris cu sîngele lor fapte de glorie și vitejie cu prilejul Războiului pentru Independență din 1877-1878 cîzând la datorie șapte ostași dintre care amintim pe soldatul Stan Mircioagă din Ciutești, caporalul Constantin-Deaconu-Izbășești și pe fruntașul Marin Purcaru din grupa de luptă a lui Niță Stancu Zarioiu așa cum am arătat mai sus; primul ostaș din comuna Milcoiu contingent 1860.

Un important tribut de sînge avea să dea comuna Milcoiu și cu prilejul Războiului de Independență națională - 1916-1918. Documentele cuprind

80 de morți cărora li se adaugă evident și răniți.

Aceste fapte aveau să fie recom-pensate prin reforma agrară din 1921, numărul celor împrăștiate fiind foarte modest.

Prin reforma agrară din martie 1945 au fost împrăștiate cu 1-2 pogoane cca. 120 de familii din moșiile expropriate de la Constantin Hodoroagă, Gh. FL. Hodoroagă, Gh. I. Hodoroagă, Elena Popescu și Nicu Popescu.

La aceste împrăștiări se mai adaugă încă 84 pogoane de izlaz în punctele „Lînțoaia”, „Rusoia” și „Cîmpul Poștei”.

Bisericele din Comuna Milcoiu

Pe raza comunei Milcoiu se află 5 biserici construite în secolul al XIX-lea, amplasate în satele:

- Ciutești-Căzânești, care formează parohia **Ciutești**,
- Milcoiu-Vârzaru, care formează parohia **Milcoiu** și
- Izbășești-Șuricar, care formează parohia **Izbășești**.

Biserica din satul Milcoiu

În satul Milcoiu cea dintâi biserică a fost construită din lemn de către Milcu și a fost așezată pe versantul de est al dealului Tepeșenari, dar al cărui loc nu se mai cunoaște.

Mai târziu, și anume cam aproximativ 200 de ani s-a construit altă biserică tot din lemn pe vârful Dealului Milcoiu și care a servit pe urmă drept capelă de cimitir până la 1940 când a ars fiind incendiată de nemți.

Aici au servit ca preoți: Din Dumitru și Radu Mărăcine. Biserica actuală din vatra satului a fost zidită din cărămidă în formă de „cruce greacă înscrisă” și acoperită cu șită. Pictura a fost realizată în „tempera grasă”. Construcția a durat 3 ani (1875-1878) și are hramul „Adormirea Maicii Domnului”. Ctitorii principali au fost: Constantin Hodoroagă, care a murit în 1882 în vîrstă de 85 de ani și fiul său Ioniță Hodoroagă care a trăit 53 de ani și ale căror morminte sunt așezate în pridvorul bisericii.

Mai amintim că biserica este construită în stil Brâncovenesc cu pridvor și în formă de cruce greacă înscrisă. A fost zidită de meșterul Io-

an Udrea și pictată de Ilie Tache Ban din Pitești. S-au făcut lucrări de restaurare în anii 1967 - 1968 acoperindu-se cu tablă zincată, restaurată și resfințită.

Biserica din satul Tepeșenari

Biserica din satul Tepeșenari construită în anul 1885 a fost zidită de Constantin Lică dimpreună cu enoriașii. Pictura a fost executată de Nicolae Popovici, biserica avînd hramul „Adormirea Maicii Domnului”. A fost făcută din cărămidă cu temelie cu tot, nefiind destul de trainică, cu vremea a prezentat fisuri destul de serioase fiind nevoie să fie refăcută aproape în totalitate în anii 1968-1972 sub conducerea preotului Petre Georgescu.

Biserica din satul Izbășești

În satul Izbășești prima biserică s-a ridicat acum aproximativ 150 de ani. Este așezată într-un loc dosnic la răsărit de vatra satului și construită din lemn masiv cu o frumoasă ornamentație pe dinafară și pictură pe interior. Servește drept capelă de cimitir încă din 1875 când s-a terminat biserica de zid din mijlocul satului foarte încăpătoare.

Biserica din satul Șuricar

În satul Șuricar, în anul 1892 prin stăruința enoriașilor s-a construit și aici o biserică din cărămidă pictată de Tache Petrescu și deservită de preotul Constantin Soare.

În anul 2001 a fost restaurată pictura de către Bersecea Stelian precum și alte lucrări de consolidare. În **satul Ciutești**, biserica este zidită din cărămidă în 1895 și pictată de Tache Petrescu și a fost servită de preoții Ștefan Gigescu, N.D. Olgu și are hramul „Cuvioasa Parscheva”.

Biserica din satul Căzânești

În anul 1850 s-a construit în satul Căzânești o bisericuță de lemn, dar fiind mică și neîncăpătoare s-a transformat în 1895 în capelă de cimitir. Ulterior s-a construit o altă biserică. Aceasta din urmă are hramul „Înălțarea Domnului”.

Aproape în totalitate locuitorii comunei Milcoiu sînt creștini ortocși și trăiesc în relații destul de bune cu adepții singurului cult deosebit de cel ortodox existent pe raza comunei Milcoiu - „Cultul adventist de ziua a șapte”.

Tinerii și televizorul

La o întâlnire cu tinerii din parohia sa, un duhovnic deschise vorba despre ispitele pe care le aduce televizorul. La un moment dat, unul dintre tineri, Toni, făcu referire la o emisiune religioasă pe care o vedea în fiecare săptămână:

- Nu știu cât o să mai dureze emisiunea asta, pentru că, spre deosebire de alte emisiuni religioase, aici se prezintă fără modificări învățătura ortodoxă. Nu sunt invitați nici sectanți, nici vorbitori de alte religii. Este o emisiune cu adevărat folositoare.

- Da, spuse Bogdan, un alt tânăr, dar ai văzut și tu ce urmează după ea.

- Ce urmează? întrebă părintele.

- Urmează un talk-show moderat de o prezentatoare foarte vulgară, răspunse Bogdan.

- Ție cum ți se pare talk-show-ul?, îl întrebă părintele pe Toni.

- Nu știu, părinte. Cum se termină emisiunea religioasă, sting televizorul și fac altceva. Sunt foarte presat de timp...

- O, de ar înțelege toți creștinii cât de important este timpul. Nu ne mai întâlnim cu clipa care trece.

- Dar de unde știi, Toni, ce merită să vezi și ce nu?

- Îmi iau programul și îmi însemnez toate emisiunile care cred că merită să fie văzute.

- Și ai timp să le vezi pe toate? Nu ziceai că ești presat de timp? întrebă Bogdan.

- Nu sunt prea multe, cam trei-patru pe săptămână. Și uneori mai văd câte un film. În rest, nu mă uit la televizor.

O fată interveni în discuție:

- Asta e cea mai bună soluție. Să îți iei programul și să îți alegi ceea ce vrei să vezi. Nu are rost să stai tot timpul în fața ecranului așteptând ceva interesant.

Părintele spuse:

- Dacă omul ar ști cu adevărat ce să aleagă, ar fi bine. Numai că mulți se mint singuri și stau ore întregi în fața televizorului închipuindu-și că se aleg cu vreun oarecare folos. Și de multe ori cunoștințele aflate de la televizor nu ajută la nimic altceva decât la risipirea unui timp care ar putea fi folosit mai bine. Oricum, Toni face foarte bine; cum se termină emisiunea care îl interesează, stinge televizorul.

Auzindu-l pe părinte, Bogdan își dădu seama cât greșea. Se uita foarte mult timp la televizor și, chiar dacă uneori vedea ceva de folos, rămânea în fața ecranului și după aceea ...

Bîrfa în biserică

În Duminica Sfintei Maria Egipteanca, un părinte hirotonit de curând a început un cuvânt despre pocăință. A dat câteva exemple de sfinți care au părăsit păcatul. În biserică se auzeau șușoteli. Unii credincioși, în special cei mai în vârstă, nu păreau prea interesați de subiect. Două femei depăneau amintiri din tinerețe, altele vorbeau deșertăciuni, comentând lungimea fusteii unei femei care venise prima dată în acea biserică sau mirosul neplăcut al cerșetorilor de la poarta bisericii.

Părintele a continuat:

- Dar există și mulți păcătoși care nu vor să audă de pocăință. În parohia noastră, de exemplu: avem un caz, un om căruia îi place să bea mult, despre care vă voi spune câteva cuvinte. Omul acesta, pe care îl cunoașteți cu toții, este un caz care pare irecuperabil.

Încet-încet, credincioșii care șușoteau începură să fie atenți: predica devenea interesantă și pentru ei - se gândeau că poate părintele va da și niște amănunte picante, pentru a le putea discuta la masa de prânz cu cei care nu veniseră să se împărtășească din frumusețea sfintei slujbe.

- Să vă spun cât de tare a căzut în patima băuturii acest om? întrebă părintele, mirându-se câtă liniște se făcuse în biserică. Nu, nu o să vă spun. Am vrut numai să vă dați singuri seama că, atâta vreme cât vă vorbeam despre îndreptarea vieții, unii șușoteau. Cum a venit vorba despre un păcătos care poate fi bârfit, care poate fi arătat cu degetul, s-a făcut liniște. Nu vă voi mai spune altceva astăzi, decât atât: dacă veniți la biserică din orice alt motiv, și nu pentru a fi în comuniune cu Dumnezeu și a vă ruga împreună cu ceilalți, dacă vă interesează numai subiectele de bârfă sau subiectele care vă ridică în proprii ochi, făcându-vă să vi se pară că sunteți superiori celor care stau la această oră în fața televizoarelor, ar trebui să vă dați seama că greșiți. **Biserica este casa lui Dumnezeu. Vreți să o transformați în sală de spectacol, în salon de bârfe? Să nu fie așa! Luați aminte la cursele vrăjmașului care, dacă nu a reușit să vă împiedice să ajungeți la biserică, se luptă să vă sucească mințile și să vă îndemne să vorbiți în loc să vă rugați sau să ascultați cuvinte de folos.** Aș mai fi avut multe să vă spun, dar o să vi le spun altădată. Vă las să vă gândiți singuri dacă vreți să mergeți pe calea mântuirii. Și, dacă nu vreți, nu știu ce rost are să mai veniți la biserică. Iar dacă vreți, nu știu ce rost are să șușotiți și să clevețiți, în loc să vă rugați lui Dumnezeu cu zdrobire de inimă...

Sfaturi pentru mireni:

Stim că scopul omului este acela de a se mântui tinzând spre asemănarea cu Dumnezeu și spre dobândirea vieții veșnice. Însă, omul secolului al XXI-lea devine din ce în ce mai slab și mai „murdar” la suflet. Trupul său este pe zi ce trece mai neputincios, iar voința sa palpâie ca flacăra unei lumânări care stă gata să se stingă. Toate acestea sunt cauzate datorită lipsei comunicării Omului cu Dumnezeu (rugăciunii), a postului, a milosteniei. Omul zilelor noastre este tot mai prins de mreaja grijilor vieții lumești, de pofta de a parveni și de a fi respectat în societate. El caută respectul în puterea banilor și în frumusețea hainelor, și nu în vorba blajină și în **curătenia sufletului, în faptele bune și în cuminența trupului.** Astfel, omul contemporan devine victima aparențelor și a parvenitismului, ignorând prezența conștiinței sale. Chiar dacă își dă seama de gravitatea fap-

telor sale, își zice cu ușurință: „*Mă iartă Dumnezeu că este bun*”. Adevărat că Dumnezeu este bun, dar asta nu înseamnă că El ne va ierta păcatele fără pocăință, post, rugăciune, spovedanie și împărtășanie. De aceea este bine, iubiți credincioși, să vă spovediți ori de câte ori simțiți nevoia, pentru a nu lăsa să sufere trupul și nici mintea. Mintea trebuie să fie limpede și luminată, iar trupul curat și „ușor ca fulgul”.

Majoritatea tinerilor spune așa: „La ce să mă duc la biserică acum? Sunt tânăr vreau să mă distrez. O să mă duc când voi fi bătrân”. Fraților, să nu uităm că religia nu include numai doctrina (partea teoretică) și cultul, ci și morala care a jucat și va juca un rol esențial în cultura și educația oamenilor. prin religie și morala ei putem avea o societate pașnică și civilizată.

■ Pr. Octavian DUMINICĂ

DICTIONAR DE TERMENI RELIGIOȘI

Vom publica în fiecare număr al revistei „Pavăza Credinței” o serie de cuvinte religioase și teologice, care ne vor ajuta să ne îmbogățim vocabularul. În cazul în care ați întâlnit într-unul din articolele acestei reviste vreun cuvânt cărui nu i-ați înțeles sensul nu ezitați să ne întrebați.

ANTERIU - Veșmânt preotesc cu mâneci strâmte ce se poartă sub rasă. Simbolizează moartea față de cele lumești a preotului și dedicarea sa către Dumnezeu.

APOCRIFE - Unele cărți sau evanghelii, nerecunoscute de Biserică. Unele dintre ele au fost scrise la date mult mai târzii și atribuite unor personalități importante ale creștinismului și poartă titluri ce pot duce în eroare (pseudepigrapha).

APOFATISM - (gr. "negație") Teologia apofatică sau calea negativă este o modalitate de cunoaștere a lui Dumnezeu, care afirmă ceea ce nu este Dumnezeu, în loc să afirme ceea ce este El.

APOLOGEȚI - (gr. "apărători"). Sfinți și alți creștini care au apărat credința Bisericii față de cei din afară, prin prezentarea, explicarea și justificarea credinței noastre. Apologetica este știința teologică de a prezenta, explica și a justifica rațiunea credinței noastre.

BLASFEMIE - (Hulă). Cuvinte rele la adresa lui Dumnezeu, Fecioarei Maria sau a Sfinților. Hula la adresa Sfântului Duh este considerată "păcat de moarte", pentru că se consideră că aceasta face imposibilă mântuirea (Matei 12:31).

EPIFANIE - (Bobotează). Praznic la care se serbează botezul lui Iisus Hristos în Iordan și arătarea lui Dumnezeu în Sfânta Treime.

PRONIE - (Gr. Pronoia) Modul în care Dumnezeu chivernisește și conduce lumea spre scopul final pentru care a fost creată, în interiorul iconimiei Sale creatoare și răscumpărătoare.

Pavăza Credinței

este editată de Cercul Pastoral
„Valea Topologului”

Județul Vâlcea:

Parohia Balcești
- Pr. Adrian TEODORESCU
- Pr. Dumitru TEODORESCU

Parohia CORBI
- Pr. Dumitru TRUCMEL

Parohia Izbăsești
- Pr. Nicolae COPALA

Parohia Milcoiu
- Pr. Alexandru PETRICĂ

Județul Argeș:

Parohia Morărești
- Pr. Nicolae CIOBOATĂ

Parohia Piscul Calului:
- Pr. Cosmin TACHE

Parohia Valea Luminii
- Pr. Iumonis IONESCU

Parohia Vârzaru
Pr. Octavian DUMINICĂ

Colaborator:
Prof. Pradescu Nicolae

Tehnoredactare, Culegere text:
Pr. Octavian DUMINICĂ